

Et frigus opus nature non ingreditur, ut re vera omnia intrinsecè sint clida, à cœlo calido informata. Et sacræ litteræ cœlum empyreum vocant, quod est, igneum. At de his in dispu. 3. Nobilior itaque principium rite pōsum sit cœlum, & calor eius forma, vim diffundendi se, habens. Terra verò, vbi à sole non retunditur vis eius, vt in nocte paret, & hysme, quando sol abest, maximum effundit frigus, & illud cum tenebra, sicut sol cum luce. Et densissima est ad sensum, nec ullo videtur ferri motu, tenebrofissima quoque est: semperque entia; magis sibi cognata generat, & opera caloris vasta, vapores quippe ducit in aquas, & eas corruptit in glaciem, (nec non sit terra, sed aquæ, si aquas corruptit frigus) conuertit in terram; duraq; constituit entia, quibus à solis calore se defendat. Flamas extinguit, vt in cauis antris subeuntibus euenit eum facibus, vbi sanè nullus est ventus, sed frigus summum, at quia non penitus hæc in terram agit, nec omnibus solaribus spoliat conditionibus, sed motu magis, & tenuitate, quam calore, sicut vapores in aquas acti, qui calidi adhuc sunt, & nubes ostendunt, & vinum calidum frigidum sentitur ob ambientis occupationem frigoris, opera caloris occludentis. Et lapides è fusili aqua à frigore coacti, qui ignem contusi emittunt, vt ergo contrarium minus nobile, minusq; potens sit oporteat, hæc indicant. Et quia quæcunq; insunt cœlo, & soli operationes, & conditio-nes ab uno sunt calore, sui ipsius diffusione, & quævis terra à frigore modo operari, indiq; apparent, hæc sint prima principia, primæque rerum formas est opus. Et cœlum & terra, sint prima corpora est necessè, vbi primæ habitent formæ, agentesq; naturæ, vndeque se diffundant, (alijs enim nullis inest natura sui ipsius diffusiva,) & cum in congressu se oppugnant, varia efficiant entia, at vnum solum informet intrinsecè, quod est nobilior, & fortius, non enim possunt conciliari, nam nec suæ obliuisci nature, quarum utraque contraria semper est contraria. Frigus autem extrinsecè pugnet in vicinis sedibus, non enim opus nature, in uitis Peripateticis annuentibus, intrat. Itaq; ratione, sapientiaq; à Deo minus robustum factum est. Et majori industria est sibi prouisum ne à cœlo prorsus corrumpatur, ut ante memorauimus. Alia non apparent prima corpora, nam nec aer facit aerem, nec aqua aquam, sed à sole Peripateticis quoque sunt, itaque nec possunt secunda entia facere ut in dispu. de mixt. dicemus. Et rationabiliter duo cum sint prima contraria principia

2. De gen. actiua, non admittunt elementa prima plura duobus, nec hæc ab humido, & secco constituantur, si neutrum est actiuum principium Aristote-li, & utrumq; à calore sit, & frigore, & corum actiones à calore, & frigore eduntur, vt in met. manifestat Arist. & Perip. omnes. Quoniam vero non est in mundo operatio, nec generatio, nec corruptio, alteratio, augmentum, nutritio, & latio, quiescere, quæ ab horum altero non fiat contrarium, & ipsæ rerum substantiaz primæ, & principia ab operationibus in notes-